

Delnotat: Introdag 2 & 3

Evaluering af Copenhagen Skills

INDHOLD

Delnotat: Introdag 2 & 3

1	Indledning	4
1.1	Baggrund	4
1.2	Delnotatets formål	4

2	Elevernes udbytte af introdag 2 og 3	6
2.1	Mål på kort sigt	6
2.2	Langsigtede mål	10

3	Øvelsen Loud-festival	13
3.1	Styrker og opmærksomhedspunkter	13
3.2	Samlet vurdering	14

4	Hands-on øvelser	16
4.1	Stor variation i hands-on opgaver	16
4.2	Styrker og opmærksomhedspunkter	17
4.3	Samlet vurdering	18

5	Datagrundlag	19
----------	---------------------	-----------

	Appendiks A – Forandringsteori	21
--	---------------------------------------	-----------

1 Indledning

1.1 Baggrund

Copenhagen Skills er et partnerskab mellem de otte erhvervsskoler i Region Hovedstaden. Den overordnede mission i Copenhagen Skills er, at sikre koordinerede og sammenhængende aktiviteter af høj kvalitet om erhvervsuddannelserne på tværs af regionen, så flere unge vælger en faglært vej.

Copenhagen Skills har på den baggrund bedt EVA om at gennemføre en evaluering af, hvorvidt indsatser og forløb i Copenhagen Skills virker efter hensigten.

1.2 Delnotatets formål

Delnotatet har fokus på en af Copenhagen Skills aktiviteter, *introdag 2 og 3*. Notatet skal give et overblik over, hvilket *udbytte* eleverne får af introdag 2 og 3. Desuden beskrives grundskolelærere og elevers oplevelser med de forskellige øvelser, der indgår på introdag 2 og 3 med henblik på at vurdere i hvilket omfang disse lever op til *intentionerne* med introdagene, som de er skitserede i den forandringsteori for aktiviteten, der er udarbejdet i forbindelse med evalueringen. I forlængelse heraf præsenteres en række opmærksomhedspunkter målrettet projektledelsen i Copenhagen Skills.

1.2.1 Metode

Evalueringen bygger dels på en spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever, der har deltaget i introdagene og dels på interview med elever og grundskolelærere i forlængelse af observation af introdagene (læs mere om evalueringens datagrundlag i afsnit 5).

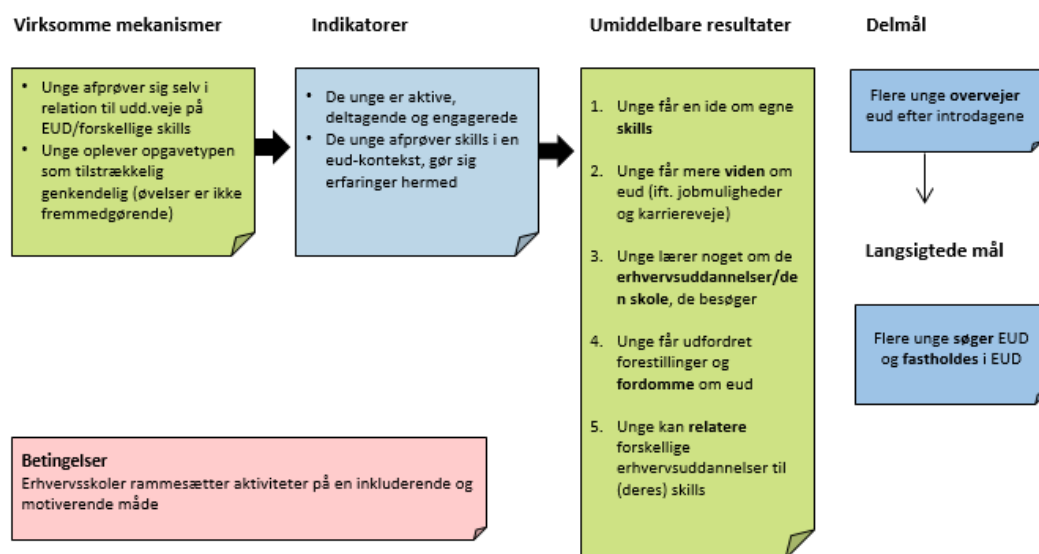
1.2.2 Mål med Copenhagen Skills' aktiviteter

Copenhagen Skills ønsker at understøtte det langsigtede resultat, at flere unge søger og fastholdes i en erhvervsuddannelse. Denne evalueringens data giver ikke grundlag for at tegne et billede af de langvarige resultater. Evalueringen forholder sig til de identificerede indikatorer – eller trin på vejen – hen mod de langvarige mål.

Der spørges således til, om øvelserne på introdag 2 og 3 indfrier de kortsigtede mål i henhold til antagelserne, som er beskrevet i forandringsteorien. Målene fremgår af figuren herunder (se appendiks A for den fulde forandringsteori for introdagene).

FIGUR 1.1

Mål med introdag 2 & 3 samt forventede virksomme mekanismer og indikatorer for Loud festival og hands-on øvelser

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af Copenhagen Skills' forandringsteori for introdag 2 & 3

2 Elevernes udbytte af introdag 2 og 3

I dette afsnit belyses elevernes udbytte af introdag 2 og 3 set i relation til intentionerne.

2.1 Mål på kort sigt

Intentionen med introdagene er, at de unge efter besøget skal have følgende udbytte:

- Unge får mere viden om eud
- Unge lærer noget om de erhvervsuddannelser/ den skole de besøger
- Unge får udfordret forestillinger og fordomme om eud
- Unge får en ide om egne skills og kan relatere forskellige erhvervsuddannelser til (deres) skills

2.1.1 Langt størstedelen af de unge får ny viden om erhvervsuddannelserne

En af målsætningerne med introdagene er, at eleverne får viden om eud, herunder jobmuligheder og karriereveje.

Spørgeskemaundersøgelsen blandt elever viser, at eleverne vurderer, at de har fået mere viden om erhvervsuddannelser. 75 % svarer, at besøget i høj eller nogen grad har givet dem *mere viden om erhvervsuddannelserne*. Herudover svarer 70 % at besøget i høj eller nogen grad har givet dem *mere viden om muligheder om erhvervsuddannelser mht. job og videreuddannelse*.

TABEL 2.1

I hvilken grad har besøget... (n = 4.878)

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
... Givet dig mere viden om erhvervsuddannelserne?	26	49	20	6	100
... Givet dig mere viden om muligheder om erhvervsuddannelser mht. job og videreuddannelse?	23	47	24	7	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever, Copenhagen Skills 2022

Af interview med elever fremgår det i tråd hermed, at eleverne generelt oplever at have fået mere viden om erhvervsuddannelser. Eleverne hæfter sig særligt ved, information om erhvervsuddannelsernes struktur, mulighed for praktik, bredden og mængden af erhvervsuddannelser og muligheden for videreuddannelse samt muligheden for eux.

Jeg vidste slet ikke, der var så mange muligheder, jeg troede kun man kunne blive tømrer og maler. Også det med at man kan få elevløn for at gå i skole. Jeg er ikke sikker på, jeg vil tage en erhvervsuddannelse, før var det ikke en del af mine overvejelser, men nu er det.

Elev

Dette citat peger på, at introdag 2 & 3 dels kan bidrage med ny viden (fx antallet af erhvervsuddannelser og mulighed for elevløn), som medvirker til at udfordre elevens forestillinger om erhvervsuddannelserne og bidrager til introdagernes målsætning om, at få flere unge til at overveje en erhvervsuddannelse.

Samtidig viser observationerne, at det er vigtigt at understøtte, at undervisere på introdagene bliver klædt på til at introducere til den brede vifte af erhvervsuddannelser, og ikke kun de uddannelser, der er repræsenteret på skolen. Det er forskelligt i hvilket omfang og hvordan underviserne eksemplificerer fx hovedindgange og præsenterer eleverne for erhvervsuddannelserne spændvidde (herunder fx om underviserne bruger og henviser til Copenhagens Skills' plakater, der viser alle erhvervsuddannelser).

Blandt lærerne er der en oplevelse af, at erhvervsuddannelser vokser i status for eleverne i forbindelse med introdagene. Lærere fremhæver, at fordele ved erhvervsuddannelser bliver mere konkret, fx at man kan tjene gode penge og videreudbilde sig efter en afsluttet erhvervsuddannelse. Lærerne fortæller, at eleverne har hørt om erhvervsuddannelser før, men at information på introdagene huskes langt bedre af eleverne pga. den nye kontekst og de personlige fortællinger, der er en del af besøget (se også afsnit 4.2).

Der er også elever, der ikke oplever at have fået ny viden på introdagene og fx fortæller, at de allerede kendte til en bred palette af erhvervsuddannelser, deres struktur og eux før introdagene.

2.1.2 De unge får et indtryk af de erhvervsuddannelser de besøger, men savner at få endnu mere indblik i en autentisk hverdag

En af målsætningerne med introdag 2 & 3 er, at eleverne lærer noget om de erhvervsuddannelser/den skole, de besøger. Af spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at eleverne generelt oplever at have fået *et indtryk af hverdagen på en erhvervsuddannelse*. 70 % svarer at de i høj eller nogen grad har fået dette.

TABEL 2.2

Har du under besøget fået et indtryk af hverdagen på en erhvervsuddannelse? (n = 4.878)

	Antal	Procent (%)
I høj grad	944	19%
I nogen grad	2.504	51%
I mindre grad	1.044	21%
Slet ikke	386	8%
Total	4.878	100%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever, Copenhagen Skills 2022

Af spørgeskemaundersøgelsen blandt grundskolelærere fremgår det ligeledes at lærerne oplever, at eleverne har fået et *indtryk af hverdagen på en erhvervsuddannelse*. 91 % vurderer at de i høj eller nogen grad har fået dette.

TABEL 2.3

Vurderer du, at eleverne har fået et indtryk af hverdagen på en erhvervsuddannelse på besøget? (n = 142)

	Antal	Procent (%)
I høj grad	42	30%
I nogen grad	87	61%
I mindre grad	13	9%
Slet ikke	0	0%
Total	142	100%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt grundskolelærere, Copenhagen Skills 2022

Det fremgår desuden af interviews med elever, at det at besøge en erhvervsuddannelse, gør det nemmere at forestille sig hvordan det vil være at gå på en erhvervsuddannelse, og se en hverdag for sig.

Samtidig giver lærere og elever udtryk for et ønske om at få endnu større indsigt i hverdagen. Eleverne efterlyser både i højere grad at lave opgaver, svarende til dem, som eleverne på erhvervsskolen laver og se hvordan hverdagen ser ud for elever, der går på skolerne, som fx disse elever er inde på i deres opsamling på, om de har savnet noget generelt på introdagene:

Elev 1: Jeg er nysgerrig på, hvad folk laver på den her skole i stedet for at lave opgaver. Jeg forstår dem ikke.

Elev: 2: Måske hvis der var 10 klasselokaler, kunne man sidde med i noget undervisning her. Fordi så laver man ikke bare opgaver, men ser hvordan det rigtig er

Elev 1: Ja, for jeg ved ikke, hvad de laver i undervisningen.

Både elever og lærere foreslår at indarbejde input fra elever på skolen undervejs i løbet af introdagene og i højere grad vise eleverne, hvordan erhvervsskolens elever bliver undervist. Nogle elever efterlyser en rundvisning og et større indblik i, hvordan det er at gå på skolen, frem for viden om, hvad man kan uddanne sig til. Også blandt lærerne efterlyses et større erhvervsskoleelevperspektiv og en lærer foreslår fx, at nogle erhvervsskoleelever kan komme forbi og svare på spørgsmål fra eleverne.

Interviews med elever og lærere understreger generelt set, at det fysiske og konkrete besøg på erhvervsuddannelse (i nye omgivelser med nye ansigter) som del af introdagene er centralt for elevernes udbytte både med hensyn til udbyttet ift. information og viden, men også ift. elevernes refleksionsprocesser¹.

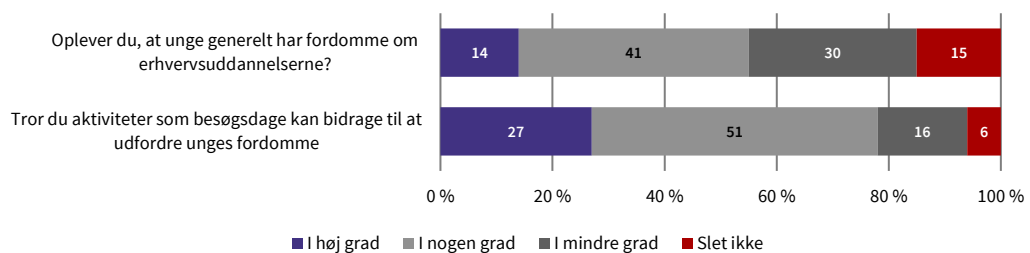
2.1.3 Introdag 2 & 3 bidrager til at nuancere billedet af erhvervsuddannelserne

Med introdage 2 & 3 er det intentionen, at eleverne får udfordret deres forestillinger og fordomme i forhold til erhvervsuddannelserne.

I spørgeskemaundersøgelsen spørges eleverne både til, om de oplever, at unge generelt har fordomme om erhvervsuddannelserne og til om de tror, at aktiviteter som besøgsdage kan bidrage til at udfordre unges fordomme. Undersøgelsen viser, at 45 % oplever at unge i høj eller nogen grad har fordomme om erhvervsuddannelserne, mens at 78 % tror, at besøgsdage i høj eller nogen grad kan bidrage til at udfordre unges fordomme, svarende til en stigning på 33 procentpoint.

FIGUR 2.1

Tror du folk har fordomme om erhvervsuddannelser? & Tror du aktiviteter som besøgsdage kan bidrage til at udfordre unges fordomme?
(n = 4.878)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever, Copenhagen Skills 2022

Note:

Interview med elever viser, at det kan nuancere elevernes blik på erhvervsuddannelserne at komme ud og opleve en erhvervsuddannelse. Det handler fx om, at eleverne ser hvem der går på en erhvervsuddannelse og hvordan der ser ud. To elever beskriver det på følgende måde:

Elev 1: det er måske en fordom, men jeg troede der ville være mange gamle mennesker, jeg gider ikke gå i klasse med voksne, jeg tror, når man hører om gymnasier, så hører man om fester og venner, på en erhvervsuddannelse skal du sidde med folk på den dobbelte alder. Men der var mange flere på min alder

Elev 2: jeg troede kun, der ville være drenge, der var mange piger nede i kantinen. Stedet minder mere om gymnasie, end jeg troede. Der er kantine, klasselokaler, bordtennis og hyggelige lokaler

1 Det fysiske besøg i nye omgivelser, hvor information præsenteres af mennesker, eleverne ikke hører på til hverdag fremstår således som en virksom mekanisme ift. at nå de mål, som er opstillet i forandringsteorien.

Andre elever beskriver, at det har været overraskende for dem, at det var spændende og sjovt på en erhvervsskole – og en elev beskriver det som en ”åbenbaring” at være afsted på introdagene.

Det er desuden gennemgående, som tidligere vist, at information omkring antal og spændvidde mht. erhvervsuddannelserne er noget, der rykker ved elevernes forestillinger mht. erhvervsuddannelser. Flere elever giver udtryk for, at det overrasker dem, at erhvervsuddannelser er andet end klassiske håndværksfag.

2.1.4 Praktiske øvelser understøtter at de unge relaterer deres skills til erhvervsuddannelser

En fjerde og femte målsætning med introdagene er, at eleverne får en ide om egne skills og kan relatere disse til erhvervsuddannelser.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at 59 % af eleverne svarer, at besøget i høj eller nogen grad har igangsat tanker om, hvad de er gode til. Besøget igangsætter dermed refleksioner hos en stor gruppe af unge om deres kompetencer. Sammenlignet med elevernes besvarelser vedr. de andre målsætninger med introdagene, fremstår et udbytte der vedrører refleksion over egne styrker dog ikke som et af de mest centrale.

TABEL 2.4

I hvilken grad har besøget... (n = 4.878)

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
... Igangsat tanker om, hvad du er god til?	12	47	30	11	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolingselever, Copenhagen Skills 2022

Af interviews med elever fremgår det, at eleverne særligt oplever at få et billede af deres skills i forbindelse med tests fra hjemmesiden.

Når det gælder spørgsmålet om, hvorvidt introdagene bidrager til, at eleverne kan forbinde deres skills med erhvervsuddannelser, så fremgår det af interviews at netop hands-on øvelser på introdagene bidrager til refleksion over egne styrker. Det handler om, at eleverne får nogle konkrete oplevelser med en erhvervsuddannelse. I et gruppeinterview beskriver eleverne det på følgende måde:

Elev 1: Jeg troede ikke, jeg kunne finde ud af at bygge

Elev 2: fordi jeg kan finde ud af at bygge, da jeg så på tegningen, kunne jeg finde ud af det

Elev 1: jeg troede ikke, at jeg kan finde ud af hænderne skruet ordentlig på, men jeg kunne godt

Elev 3: de der ledninger, det var ikke så svært

2.2 Langsigtede mål

På længere sigt er det intentionen, at introdagene skal bidrage til, at flere unge overvejer en erhvervsuddannelse og at flere unge søger og fastholdes på en erhvervsuddannelse.

Data muliggør ikke at vurdere spørgsmålet om søgning og fastholdelse, men spørgeskemaundersøgelsen blandt de unge viser, at 54 % svarer, at introdagene i høj eller nogen grad har gjort dem mere nysgerrige i forhold til erhvervsuddannelserne generelt. De kvalitative eksempler på, hvad det

er, der kan gøre eleverne nysgerrige, knytter sig blandt andet til den information eleverne får, som for nogle elever, er overraskende. Samtidig kan det dreje sig om det konkrete og fysiske besøg på en skole, som også, som tidligere beskrevet, kan være overraskende og vække interesse.

TABEL 2.5

I hvilken grad har besøget... (n = 4.878)

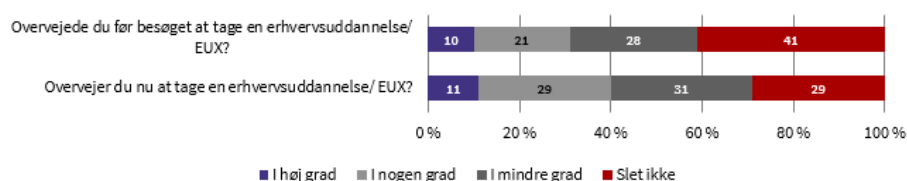
	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
... Gjort dig mere nysgerrig ift. erhvervsuddannelserne generelt set?	15	39	31	15	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolingselever, Copenhagen Skills 2022

I spørgeskemaundersøgelsen bliver eleverne også spurgt til deres overvejelser om at tage en erhvervsuddannelse før og efter besøget. Mens 31 % af de unge svarer, at de før besøget i høj eller nogen grad overvejede at tage en eud/EUX, gælder det efter besøget 40 %. Tilsvarende fremgår det, at andelen af de unge, der svarer slet ikke, er faldet 12 procentpoint efter besøget, fra 41 % til 29 %.

FIGUR 2.2

Andel unge, der overvejede at tage en erhvervsuddannelse/EUX hhv. før og efter introdagene (n=4.878)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolingselever, Copenhagen Skills

Af spørgeskemaundersøgelsen blandt lærere fremgår det i tråd hermed, at lærerne vurderer, at eleverne er blevet mere nysgerrige i forhold til erhvervsuddannelser. 76 % af lærerne svarer, at dette i høj eller nogen grad er tilfældet.

TABEL 2.6

I hvilken grad har besøget... (n = 142)

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
... Gjort eleverne mere nysgerrig ift. erhvervsuddannelserne generelt set?	20	56	20	4	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt grundskolelærere, Copenhagen Skills 2022

Det fremgår af interviews med både lærere og elever, at introdagene kan give elever en åbenhed i forhold til erhvervsuddannelserne. En lærer beskriver fx, hvordan et besøg kan påvirke elevernes refleksioner:

Eud vokser i status for nogle elever, der begynder at tænke eud ind som mulighed. For nogle elever, der troede de skal på gymnasiet, kan de også se andre muligheder, fx hvis det er elever, der har det svært fagligt og socialt. Nogle elever får øjnene op for, at man kan bygge oven på en erhvervsuddannelse.

Lærer

To elever beskriver det på følgende måde:

Elev 1: Jeg er blevet mere nysgerrig på at se, om det er noget for mig. De forskellige aktiviteter har gjort indtryk. Og når man ser alle andre [erhvervsskoleelever] sidde herude og arbejde.

Elev 2: jeg er blevet mere nysgerrig på eux, fordi man også kan tage en gymnasial uddannelse samtidig

Der er altså tydelige indikationer på, at introdagene bidrager til at gøre de unge mere nysgerrige på erhvervsuddannelserne og udfordrer deres tanker om ungdomsuddannelse.

3 Øvelsen Loud-festival

Centralt på introdag 2 er øvelsen Loud festival, hvor eleverne skal løse en række forskellige opgaver knyttet til gennemførelse af en festival.

Som det fremgår af forandringsteorien (se appendiks A), er det intentionen at de unge opnår et udbytte af Loud-øvelsen, fordi de afprøver sig selv i forhold til uddannelsesveje på eud og forskellige skills, og fordi opgavetyperne virker genkendelige. Det er centralt, at eleverne er aktive og engagerede, og at de får afprøvet deres skills i en erhvervsuddannelses kontekst.

I det følgende afsnit zoomer vi ind på den konkrete øvelse Loud-festivallen i forhold til de beskrevne intentioner med øvelsen og fremhæver styrker og opmærksomhedspunkter i forhold til at nå de opstillede mål.

3.1 Styrker og opmærksomhedspunkter

Oplevelse af et professionelt koncept og spændende konkurrenceelement

Som det er intentionen deltager elever ifølge interviews og observation generelt aktivt i øvelsen, selvom enkelte elever er mindre aktive. Eleverne fortæller, at engagement i øvelserne hænger sammen med at konceptet virker professionelt og at underviserne gennemfører øvelsen på en motiverende måde.

Det fremgår, af både interview og observation, at særligt konkurrenceelementet spiller ind her – tid, point og nedtælling. Det gør øvelsen spændende og giver en god energi på dagen. Der er dog forskel på elevernes vurdering af de konkrete øvelser fra de forskellige stationer.

Herudover beskrives opgavebeskrivelserne som forståelige – præcis som det er intentionen.

Kobling mellem øvelser, skills og hovedområder er ikke tydelig

Af forandringsteorien fremgår det, at et centralt element ved øvelsen er, at de unge skal afprøve sig selv i relation til uddannelsesveje på eud/ forskellige skills.

Af interviewene fremgår det at elever og lærere ikke oplever at øvelsen kobles til hverken de seks skills eller til elevernes egne skills. Det er ligeledes vurderingen på baggrund af observation, at eleverne kun i begrænset omfang kobler øvelsesbeskrivelserne med de seks skills, og det fremstår ikke til at være en central del af øvelsen, at italesætte, hvilke skills de forskellige stationer kræver.

Et andet centralt element ved øvelsen er, at de unge skal koble øvelserne med de forskellige hovedindgange på eud. På hver af øvelserne ved de forskellige stationer, der indgår i Loud-festivallen, står der angivet, hvilken hovedindgang øvelsen er knyttet til. På baggrund af den gennemførte observation og interview, fremstår det ikke til at være en central del af øvelsen, at italesætte koblingen mellem øvelser og hovedindgange/erhvervsuddannelser

Af interviews med elever fremgår det, at det ikke er tydeligt for eleverne, at øvelserne relaterer sig til skills og erhvervsuddannelser. Nogle elever beskriver det på følgende måde i et gruppeinterview:

Elev 1: Jeg ville gerne have forklaret mere, hvad meningen var med at lave Loud festival. Der var noget med matematik, noget med kroppen. Men samlet set.

Elev 2: Man skulle finde ud af noget om kroppen, men hvad har det med uddannelse at gøre?

Elev 3: Det var heller ikke sådan, at man lærte noget nyt. Fx den der med matematik, man ved hvad det skal repræsentere, men det gav ikke mening i forhold til uddannelse.

Elev 4: Fx kunne man i stedet have et bord per slags skills. Jeg føler ikke man brugte sine skills

Citatet illustrerer, at eleverne har svært ved at se koblingen mellem øvelserne og erhvervsuddannelser samt øvelserne og de seks skills.

Øvelsesbeskrivelserne indeholder foruden angivelsen af en hovedindgang også en indledende beskrivelse, der tydeliggør en kobling, fx: ”gastroner og ernæringsassistenter kan tilberede sund mad i store køkkener til festivaller, selskaber og institutioner. Der arbejdes med store mængder af ingredienser, og man skal være god til at holde styr på opskrifterne.” Observation og interview giver indtryk af, at disse tekster ikke læses af eleverne. Pga. af tidsfaktoren, som præger afviklingen af øvelserne (eleverne er målrettede ift. at blive færdige med de enkelte øvelser), går eleverne direkte til selve øvelsesbeskrivelsen, der fortæller dem, hvad øvelsen går ud på, og hvordan de skal løse opgaven. Observationen viser også, at konkurrenceelementet og tidspresset under afviklingen betyder, at den ansvarlige eud-lærer ikke har mulighed for at indlægge refleksioner om øvelserne undervejs. Koblingen skal derfor ske i introduktionen til øvelsen – hvor eleverne er fokuserede på regler og rammer for øvelsen – og i opsamlingen på øvelsen sidst på dagen, hvor eleverne ofte vil være noget trætte og ukoncentrerede.

Blandt lærerne foreslås i forlængelse heraf både mere tid til, at de unge kan reflektere over deres egne skills i løbet af dagen, og at opgaverne kobles mere tydeligt til erhvervsuddannelser:

Når jeg kigger på opgaverne er de fine nok, men det er svært at se, hvilken erhvervsuddannelse en opgave kobler sig til. Det er vigtigt, at de får ideen med, hvad kræver det at lave mad til 20.000, og hvorfor er det en uddannelse. De opgaver [Loud-øvelserne] kunne være problemløsningsopgaver fra matematik, mens eleverne forventede at skulle noget helt andet, derfor faldt motivationen og de står af. Man kunne med Loud sige ”I dag har vi fokus på 3 skills” og lave en vifte stationer og være tydelig på, hvorfor gør vi det, det er for at bruge disse skills.

Lærer

3.2 Samlet vurdering

Generelt set oplever eleverne Loud som en sjov og motiverende aktivitet, og der er generelt en høj elevdeltagelse. Det er dog ikke tydeligt for eleverne, hvordan øvelserne relaterer sig til konkrete uddannelser og skills. Grundet elevernes fokus på tid og opgaveløsning understøtter øvelserne ikke, at eleverne får reflekteret over deres egne skills i relation hertil. Øvelsen opfattes dermed ikke som en vej til at afprøve de seks skills og koble disse til konkrete erhvervsuddannelser. Det er dermed vurderingen, at Loud-øvelsen rummer et uforløst potentiale ift. at få fremhævet, at øvelserne er en vej til at afprøve sig selv i relation til en hovedindgang/erhvervsuddannelse.

Herudover viser interviewe og observation, at Loud-øvelsen som afgrænset aktivitet ikke understøtter at eleverne lærer nyt om de erhvervsuddannelser/ den skole de besøger, eller bidrager til at

udfordre elevernes forestillinger og fordomme om eud, som det er intentionen jf. forandringsteorien, som den er opstillet for nuværende.

Projektledelsen i Skills bør derfor overveje hvilke(t) resultat(er) det er vigtigst, at Loud-øvelsen bidrager til at realisere samt, hvad der skal til for at indfri de ønskede målsætninger – det kan være gennem justeringer af øvelsen, eller udvikling af et helt nyt koncept.

4 Hands-on øvelser

På introdag 3 får eleverne, ud over information om erhvervsuddannelser, gennem hands-on øvelser mulighed for at prøve sig selv af i forhold til en uddannelse på den skole, de besøger. Den enkelte skole sammensætter øvelserne, og de kan både bestå af øvelser udviklet som en del af Copenhagen Skills konceptet og øvelser udviklet af den enkelte skole.

Som det fremgår af forandringsteorien (se appendiks A), er det intentionen med hands-on øvelserne, at de unge opnår et udbytte, fordi de afprøver sig selv i forhold til uddannelsesveje på EUD og forskellige skills og fordi opgavetyperne virker genkendelige (samme antagelser som for Loud øvelsen).

I det følgende afsnit zoomer vi ind på hands-on øvelsesdelen i forhold til de beskrevne intentioner med øvelsen og fremhæver styrker og opmærksomhedspunkter i forhold til at nå de opstillede mål.

4.1 Stor variation i hands-on opgaver

Evalueringen viser, at der er stor forskel på, hvordan skolerne vælger at arbejde med hands-on øvelser. Variation i opgaverne handler blandt andet om følgende:

- Forskelle i forhold til om der **laves en eller flere opgaver og dermed varigheden** af den enkelte opgaver. Spændet for enkeltopgaver varierer på de besøgte skoler fra 25-150 minutter.
- Forskelle i forhold til hvilke opgaver, der gøres brug af. Nogle skoler anvender **kun en opgave, der er udviklet af skolen selv**, med henblik på at give de unge erfaringer med skolens uddannelser. Andre skoler kombinerer deres egen opgave med **opgaver udviklet i regi af Copenhagen Skills**, der fx bygger videre på at udvikle aktiviteter til Loud festivalen.
- Forskelle i forhold til **hvor tydeligt opgaver opleves at være knyttet til erhvervsuddannelser**. Nogle steder er det tydeligt for eleverne, hvilken erhvervsuddannelse øvelsen kobler sig til, andre steder er det ikke tydeligt, at øvelsen knytter sig til en erhvervsuddannelse, men opfattes i højere grad som en "almindelig" skoleopgave uden særlig tilknytning til en praktisk erhvervsuddannelses case.

Grundet det store spænd i forhold til hvordan skolerne afvikler hands-on øvelser på dag 3, er det vigtigt at holde sig for øje, at der vil være forskellige styrker og opmærksomhedspunkter knyttet til forskellige typer opgaver.²

4.2 Styrker og opmærksomhedspunkter

Motiverende og autentisk når underviser har erfaring med den uddannelse, som opgaven kobler sig til

Af interviews med lærere og elever fremgår det, at underviserne opleves som kompetente og motiverende i forbindelse med hands-on øvelserne. Blandt eleverne fremhæves det som positivt at underviserne fremstår velforberejdede, åbne og at der er plads til ”dumme spørgsmål”. En lærer understreger desuden professionalismen:

Der var ikke noget, at sætte en finger på, det kørte snorlige, der var en god tilgang til elever, pauser, han [erhvervsskolelæreren] viser, ser og forstår elever og forklarer hele tiden *hvorfor*

Lærer

Det fremhæves det som særligt positivt, når underviseren har erfaring med netop det fag den konkrete opgave omhandler og kan relatere opgaven til hvad man laver på uddannelsen og inden for et givent fag. Det giver ifølge elever og lærere autenticitet. En lærer beskriver det på følgende måde:

Eksempler på slides med gennemgang og videoer med elever var godt. Det får alt sammen en anden autenticitet, at det er en på erhvervsskolen, der underviser. Det bliver mere hands on. Det er ukendt land for os som [grundskole]lærere og det giver en helt anden bagklang, at det er en eud-lærer der taler. Det handler også om underviserens formidling, han kan personliggøre det, trække personlige erfaringer og anekdoter ind. Det giver liv i stedet for, at det bare er vid.

Lærer

Som det understreges i citatet er den personlige formidling fra eud-læreren helt central. Den lærer der varetager introdagene kan potentielt fremstå som en rollemodel, hvilket kan give mulighed for at eleverne kan spejle sig i den personlige fortælling. Observationen viser tydeligt, at den personlige fortælling kan engagere eleverne og danne udgangspunkt for elevernes nysgerrighed omkring erhvervsuddannelserne (personlige anekdoter, fortællinger og informationer kan fx stimulere at eleverne stiller spørgsmål).

Motiverende for de unge at få erfaringer med hvad man laver på en erhvervsuddannelse

Med forandringsteorien er det opstillet som en antagelse, at hands-on-delen medvirker til at indfri målsætningerne med introdagene idet de unge selv prøver sig af i relation til uddannelsesveje på eud/forskellige skills.

² Ligeledes kan det være væsentligt, at være opmærksom på, at meget forskellige typer af praktisk gennemførelse kan nødvendiggøre, at forandringsteorien tager højde for dette, hvis det er ambitionen, at forandringsteorien skal kunne bruges som et evalueringsredskab til at følge, hvorvidt ens antagelser om, hvad der virker ved hands-on-delen holder stik og hands-on aktiviteterne bidrager til at indfri de forventede målsætninger.

Interview med elever og lærere viser, at hands-on opgaverne i høj grad bidrager til at de unge selv gør sig erfaringer med, hvad man laver på en erhvervsuddannelse. For eleverne beskrives det som motiverende at bruge sig selv på en anden måde, end de er vant til i en skolehverdag, og eleverne oplever opgaverne som sjove og varierende. Samtidig får nogle elever aha-oplevelser undervejs. Fx fortæller nogle elever at de bliver overraskede over niveauet, at det også er svært, men på en anden måde (og får dermed også udfordret en fordom om, at erhvervsuddannelser er for "de dumme"), ligesom nogle elever bliver overraskede over, hvad de selv er i stand til.

Balancegang i forhold til opgavers længde og dybde

På de besøgte skoler er der stor forskel på opgavernes længde og dybde og det fremgår af interviewene at det på forskellig vis har betydning for, i hvilken grad de unge får prøvet sig selv og deres skills af i forhold til en erhvervsuddannelse.

Når opgaverne er korte og ligner skoleopgaver for eleverne, kan det være svært at forstå koblingen til erhvervsuddannelserne. Det gælder fx nogle af de opgaver, der er udviklet som en del af Skills konceptet, hvor de unge fx skal overveje relevante aktiviteter for en bestemt målgruppe på en festival. Samtidig fremhæver nogle lærere, at det er vigtigt at være opmærksom på, at opgaverne skal være konkrete og ikke må blive hverken for abstrakte eller kræve for meget læsning, for at blive løst. Korte opgaver kan give mulighed for, at eleverne kan prøve sig af på forskellige måder. En lærer fortæller fx at eleverne ønskede sig flere værksteder i mindre tid, så de kunne "få hænderne i forskellige ting" og gerne vil møde elever på værkstederne.

Når øvelserne omvendt er lange og dybdegående kan det være meget motiverende for de elever, der fordyber sig med det, og for dem kan det give nye indsigter. Omvendt fremgik det samtidig af besøgene at nogle unge mister interessen og afkobler sig opgaven når der kun er én lang opgave, hvilket betyder at nogle unge får et meget lille udbytte.

Nogle unge efterlyser desuden større variation. Det kunne fx være muligheden for at lave flere opgaver eller for at snuse til flere forskellige uddannelser på skolen. En ung beskriver det på følgende måde:

Jeg gad godt have en hel uge, hvor man var der fx med flere opgaver. Så kunne der også være en tømmeropgave, og den elektrikeropgave vi lavede, og man kunne måske komme lidt mere rundt og prøve andre uddannelser.

Elev

4.3 Samlet vurdering

Eleverne oplever generelt hands-on opgaverne som nogle, der giver dem indblik i erhvervsuddannelser og giver dem mulighed for at afprøve deres egne skills. Samtidig er der stor variation i hands-on opgaverne på skolen, både i forhold til varighed og i forhold til hvor tydelig koblingen til end er for eleverne.

Projektledelsen i Copenhagen Skills bør have den store variation for øje og overveje, hvad de vigtigste mål med hands-on opgaven er, og om der kan opstilles tydeligere rammer for opgaven, der understøtter at alle elever opnår de ønskede mål med øvelsen.

5 Datagrundlag

Delnotatet bygger på observation, interviews med elever, interviews med grundskolelærere og en spørgeskemaundersøgelse blandt elever.

Deltagerobservation på introdag 2 og 3 og mini interviews

Danmarks Evalueringsinstitut har gennemført deltagerobservation i forbindelse med undervisningen på to undervisningsdage på 2. introdag og tre undervisningsdage på introdag 3. I forbindelse med deltagerobservationen er der gennemført løbende mini-interviews med elever.

Gruppeinterviews med elever på introdag 3

Der er gennemført to gruppeinterviews med i alt 10 elever i umiddelbar forlængelse af introdag 3. Skolerne har udvalgt elever til interviews på baggrund af udvælgelseskriterier fra EVA, der har til formål at sikre et nuanceret og varieret indblik i forskellige former for udbytte hos eleverne.

Gruppeinterview vedr. introdagene har overordnet haft fokus på:

- Elevernes forestillinger og viden om erhvervsuddannelser forud for introdage
- Elevernes oplevede udbytte af besøg på en erhvervsskole, herunder særligt fokus på oplevelser af stemning og hverdag og mødet med lærere og elever på erhvervsskolen
- Elevernes beskrivelse af og oplevede udbytte af eventuel forberedelse af besøg

Opfølgende interviews med elever

Herudover er der gennemført opfølgende telefoninterviews med tre elever 1-2 uger efter introdagene, efter der har været samlet op på forløbet på skolen. Der er gennemført 3 telefoninterviews af ca. en halv times varighed.

Telefoninterviews vedr. Introdag 2 og 3 har haft fokus på:

- Nye refleksioner om besøget på en erhvervsskole, herunder særligt fokus på oplevelser af stemning og hverdag og mødet med lærere og elever på erhvervsskolen
- Elevernes forestillinger om erhvervsuddannelser hhv. før og efter introdage
- Elevernes beskrivelse af og oplevede udbytte af eventuel efterbearbejdning af besøg.

Telefoninterviews med grundskolelærere

Der er gennemført telefoninterviews med tre grundskolelærere 1-2 uger efter deres deltagelse på introdagene. Interviewene med lærerne har haft til formål at få lærernes vurderinger af hhv. egen

forberedelse og opfølgning, vurdering af aktiviteter og materialer og vurdering af elevernes udbytte. Lærerne er udvalgt så de kommer fra samme skoler som de interviewede elever. Interviewene er af ca. 45-60 minutters varighed.

Spørgeskemaundersøgelse blandt elever

Copenhagen Skills gennemfører kvantitativ dataindsamling ifbm. Introdag 2 & 3. Dataindsamlingen består af en kortfattet survey, som alle elever besvarer i forbindelse med deltagelse i aktiviteten. Surveyen har fokus på elevernes oplevede udbytte af aktiviteterne og deres vurdering af tilrettelæggelsen. Formulering af surveysspørgsmål er sket i samarbejde med Danmarks Evalueringsinstitut. I alt 4.878 elever har besvaret spørgeskemaet.

Spørgeskemaundersøgelse blandt grundskolelærere

Copenhagen Skills gennemfører kvantitativ dataindsamling ifbm. Introdag 2 & 3. Dataindsamlingen består af en kortfattet survey, som alle grundskolelærere besvarer i forbindelse med aktiviteten. Surveyen har fokus på lærernes oplevelse af elevernes udbytte af aktiviteterne og deres vurdering af tilrettelæggelsen. I alt 142 grundskolelærere har besvaret spørgeskemaet.

Forbehold

Det skal bemærkes, at gruppeinterviews med elever i forbindelse med introdag 2 & 3 er gennemført til sidst i programmet på introdag 3, hvor opsamling på dagene med eleverne normalvis ligger (for at muliggøre interviews med elever, da det blev vurderet svært at få elever til at blive til et interview efter endt program). Derfor er det begrænset, hvor stort et empirisk materiale vedrørende denne del af introdagene, der er tilgængeligt.

Forandringsteori for introdag 2 & 3

Delnotat: Introdag 2 & 3

© 2022 Danmarks Evalueringsinstitut

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

Bestilles hos:
Danmarks Evalueringsinstitut
T 3555 0101
bestil@eva.dk
www.eva.dk

Trykt hos Rosendahls

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk